

Результати опитування керівників підприємств м. Києва та Київської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств м. Києва та Київської області в II кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **м. Києва і Київської області** у II кварталі 2025 року свідчать, що на тлі війни, браку кваліфікованих працівників та недостатнього попиту респонденти очікували незмінного обсягу виробництва товарів і послуг в Україні та послабили очікування перспектив розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Інфляційні та девальваційні очікування стали помірніші.

У наступні 12 місяців керівники підприємств регіону очікували:

- обсяги виробництва товарів та послуг в Україні без змін: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 12.1%) (графік 1), у цілому по Україні – 9.2%. Найоптимістичніші очікування були в підприємств енерго- та водопостачання (баланс відповідей – 25.0%), а респонденти підприємств сільського господарства повідомили найнижчі очікування («мінус» 16.7%);
- зростання цін на споживчі товари та послуги: 62.9% респондентів очікують, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 65.9%), у цілому по Україні – 58.4%. Головними чинниками інфляції респонденти продовжували називати воєнні дії та їх наслідки, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- девальвацію національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікувало 83.7% респондентів (у попередньому кварталі – 88.6%), у цілому по Україні – 83.4%;
- незначне погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 1.0% (у I кварталі 2025 року – 3.8%) (таблиця), у цілому по Україні – 2.4%. Найвищі очікування були в респондентів підприємств інших видів економічної діяльності (баланс відповідей – 7.7%), найпесимістичніші – сільського господарства («мінус» 33.3%);
- збільшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку, нижчими темпами: баланси відповідей – 12.2% та 7.2% відповідно (у попередньому кварталі – 26.7% та 21.6% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – 10.5% та 9.4% відповідно;
- зменшення інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 1.6% та «мінус» 0.5% відповідно (у попередньому кварталі – 5.0% та 15.2% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 0.7% та 7.8% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 3.4% (у попередньому кварталі – 7.2%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 4.4%. Найоптимістичніші очікування в респондентів підприємств енерго- та водопостачання (баланс відповідей – 12.5%), найпесимістичніші – у респондентів підприємств торгівлі («мінус» 11.3%);
- зростання цін на товари / послуги, що купують і продають підприємства: баланси відповідей – 85.8% та 66.7% відповідно (у попередньому кварталі – 91.9% та 72.7% відповідно) (графік 6). Найвищі очікування щодо зростання цін на реалізацію продукції власного виробництва в респондентів торгівлі (баланс відповідей – 79.2%). За оцінками респондентів, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливали курс гривні до іноземних валют, вартість трудових ресурсів та ціни на сировину та матеріали (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 57.3% та 51.0% відповідно (у попередньому кварталі – 64.7% та 60.6% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежували воєнні дії та їх наслідки, брак кваліфікованих працівників та недостатній попит (графік 5).

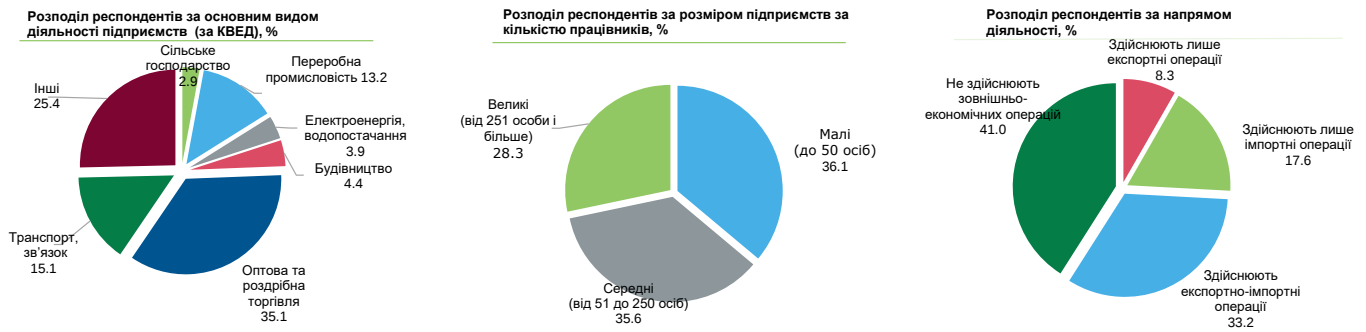
Підприємства очікували, що потреби в позикових коштах найближчим часом зростуть (графік 9). Респонденти, які планували брати кредити (30.4% опитаних), надавали перевагу запозиченням у національній валюті. Оцінки умов доступу до банківських кредитів останнім часом послабилися, проте все ще залишалися жорсткими (графік 10). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та надмірні вимоги до застави (графік 11).

94.6% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.2%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

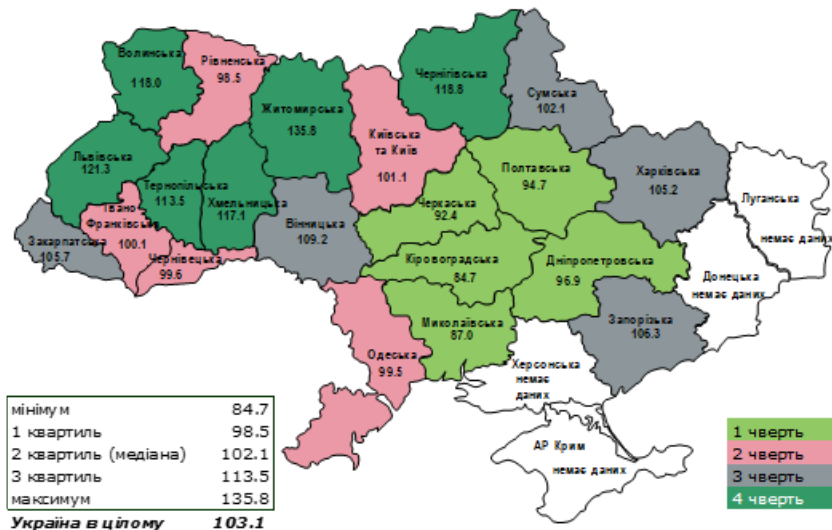
- поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий: баланс відповідей – 3.9% (у I кварталі 2025 року – 4.8%), у цілому по Україні – «мінус» 5.3%. Найвищі оцінки в респондентів підприємств торгівлі – 13.9%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 6.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 3.8%);
- підприємства були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 21.7% (у I кварталі 2025 року – 14.0%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

- період проведення – 30 квітня – 28 травня 2025 року;
- опитано всього 205 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, енерго- та водопостачання, будівництво, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств м. Києва і Київської області щодо їх ділової активності (за складовими)

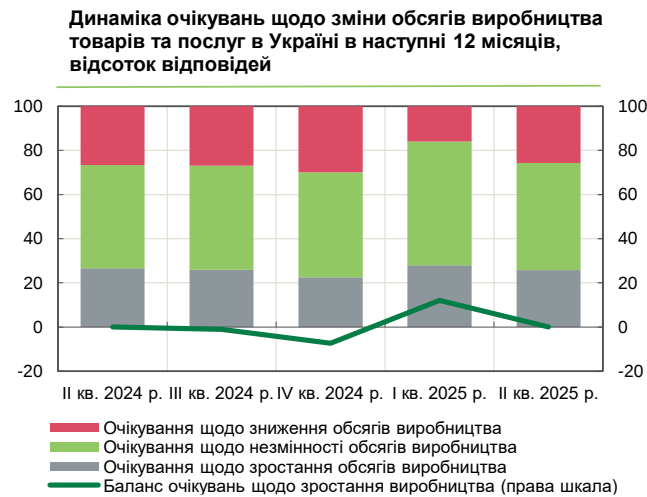
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	3.4	-2.0	0.5	3.8	-1.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	14.9	15.4	13.0	26.7	12.2
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-1.1	0.5	2.1	5.0	-1.6
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	9.7	6.4	10.0	15.2	-0.5
кількості працівників	-3.9	-5.4	-2.9	7.2	-3.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

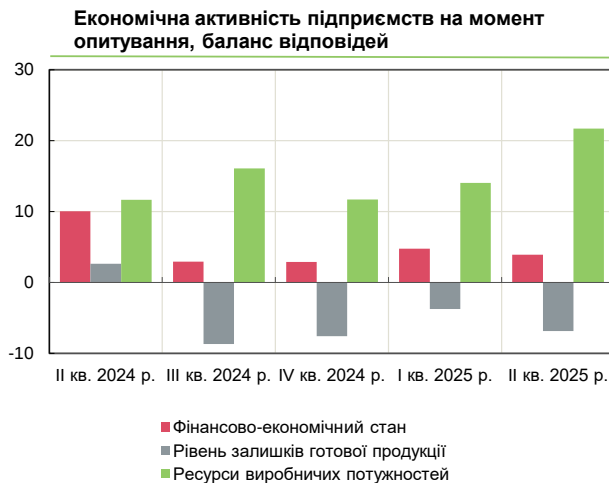
Графік 1

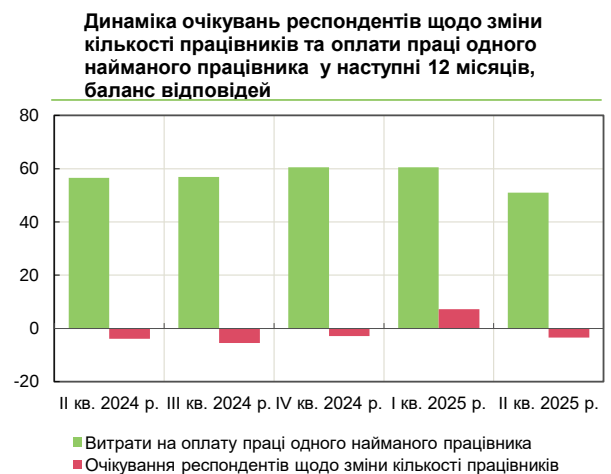
Графік 2

Графік 3

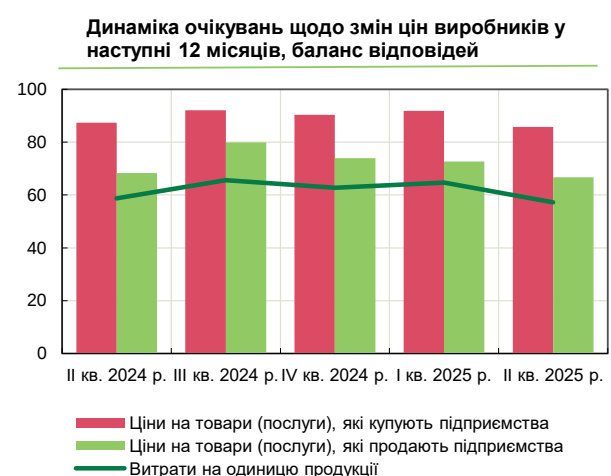
Графік 4

Графік 5

Графік 6

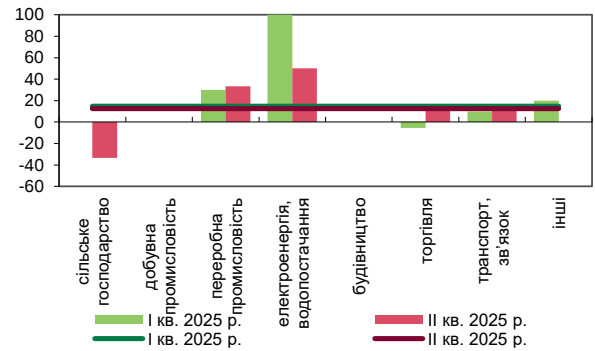
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

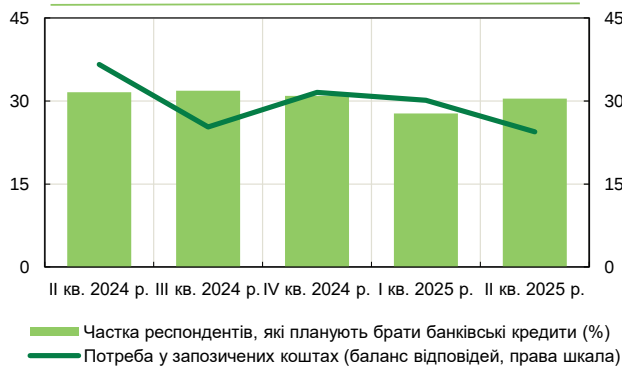
Графік 8

Динаміка очікувань обсягів іноземних інвестицій у наступні 12 місяців підприємствами, які їх залучають,

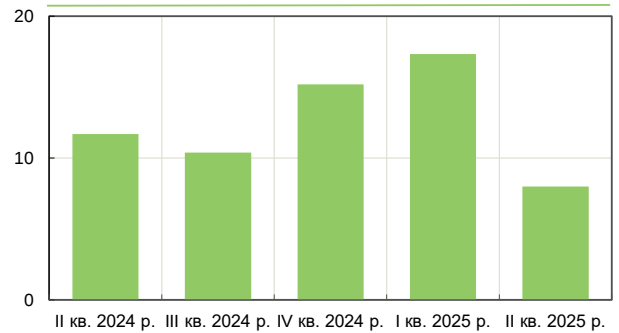
Графік 9

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 10

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 11

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

